

Any LXIV - Batallada 5543

Preu: 20 cèntims

BARCELONA, 19 Agost 1933

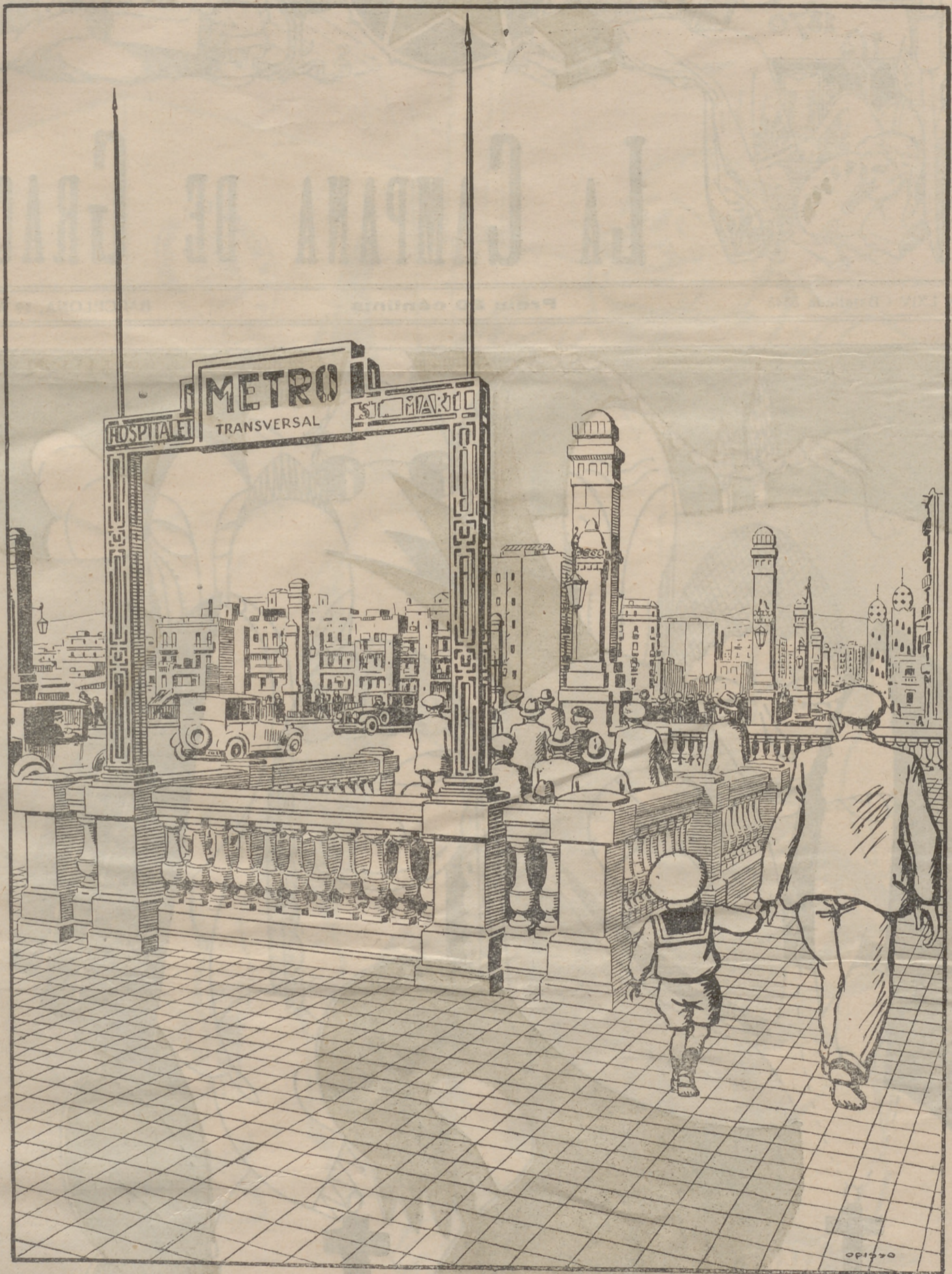

La Lliga:— El laïcisme ha destruït la família. Dones, lluitem contra la República
Les del grup (murmurant):— Que Sant Antoni ens protegeixi!

(Aclaració del dibuixant: Sant Antoni diuen que és un sant que «proporcione» marits a les devotes que s'hi encomanen. I la Lliga també dóna la culpa a la República de què les seves «femines» quarentones restin «per a vestir sants»).

F. C. Metropolità de Barcelona, S. A.

(TRANSVERSAL)

JA ESTA INAUGURADA L'ESTACIÓ DE MARINA

Escala mecànica

De PLAÇA ESPANYA a la MONUMENTAL, 20 cèntims

De BORDETA (Hospitalet) a MARINA (Sant Martí) quinze minuts

RAPIDESA -:- COMODITAT -:- ECONOMIA -:- METRO TRANSVERSAL

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI DELS ESQUERRISTES CATALANS

Redacció i Administració: Ronda Universitat, 25, entl. -:- Telèfon 22122

El que són les Joventuts d'"Estat Català"

UN dels perills que sempre es presenten als partits de constitució democràtica, és l'estrall que en els seus rengles poden produir els descontents. És lògic que en tots els partits n'hi hagin de descontents, uns per motius fútils, altres per qüestions personals. Les derivacions que tenen les campanyes d'aquests elements resulten sempre perilloses perquè sense que hom pugui evitar-ho tenen el do de promoure un estat de confusió i caòtic, els beneficis del qual només s'emporten els partits oposats.

L'Esquerra es troba ara en un d'aquests moments perillosos que hem senyalat. Un sector que es creu el més intel·lectual del partit promou certes campanyes que aviat, si no s'imposa el seny, veurem com es converteixen en baralles bizantines. No cal dissimular, ja que és una cosa pública, que s'ha pres peu de l'activitat de les Joventuts d'"Estat Català", per a atribuir-los amb un apassionament manifest i amb un llenguatge molt propi de "La Veu de Catalunya" i de "La Publicitat", unes finalitats de les quals n'estan molt lluny i que no responen en res a la tradició patriòtica i idealista que empeny aquest moviment d'"Estat Català" des de la seva fundació.

Són injustos els atacs als dirigents d'aquesta Joventut ardida i són apassionadament falsejats els propòsits que se li intencionen; per això ens dol en l'ànima de veure com les repercussions d'uns personalismes mal entesos, tenen aquests esclats tan poc edificants i que tenen la virtut de fer fregar de mans als homes que senten tot el seu odi al partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, pel goig que se'ls proporciona.

És possible que el partit que governa (que és el nostre partit) hagi tingut errors o no hagi satisfet d'una manera plena en alguns casos, particulars punts de vista, però és innegable que l'esperit nacionalista, l'esperit catalaníssim al viu que mantenen les Joventuts d'"Estat Català", ha estat un dels més grans encerts de voler-lo conservar per mitjà d'aquesta organització que ja ha prestat dies de glòria a Catalunya, que tot just es troba en el començament de les grans jornades patriòtiques que se'ns esperen gràcies a la seva actuació. Precisament ara que, com responent a una consigna, hom observa cada dia més planys d'un suposat refredament en els sentiments catalanistes de la massa (cosa molt discutible) no es concep gaire que sigui precisament un sector catalanista d'esquerra el que vulgui posar en entredit l'obra d'Estat Català, que per damunt de tot professa els ideals de la Pàtria lliure i propugna per una Catalunya ben republicana i ben esquerrana.

No; la campanya és injusta i peca de tendenciosa no essent comprensible en els qui la porten. Les Joventuts d'"Estat Català", tenen una disciplina inspirada en la fermesa dels principis de Llibertat i Justícia que enclou el programa d'Esquerra Republicana. Si mai en la nostra comunitat s'arribava a sentir afebliment pels grans ideals de Catalunya, ens trobaríem amb l'"Estat Català", per a recordar que uns milers de soldats catalanistes es mantenen en peu de guerra; si els enemics de la República, en forma de pistolers de la F. A. I. o trabucaires carlins i gent de sotana o amb els fusells monàrquics al servei de la reacció, intentaven suplantar el règim democràtic que s'ha donat el poble, per un altre de castes i privilegiat, serien els d'"Estat Català", els que primer sortirien a la brega en defensa de tot el que representa la República liberal i democràtica.

Les Joventuts d'"Estat Català", són un dels més fermes puntals de Catalunya i de la República; és clar que d'una Catalunya que vol anar més enllà en el camí de les seves llibertats, i d'una República que no ha de caure en els vicis i corruptela de la caiguda Monarquia. Tot això és el que representen les formacions d'aquests legionaris de Catalunya als quals acompanya totes les simpaties del poble que sent vius en el fons del seu cor aquests elevats sentiments de Pàtria.

CANÇÓ

Joia clara de la vida,
un sospir i una cançó;
roserar que treu florida
i obre els ulls a la claror.

Si una rosa s'ha despresa
el brot resta pensatiu;
mor en plena juvenesa
quan el viure és un caliu

d'il·lusions i de fretures
i esperances vida enllà
i les fruites més madures
són molt cares d'esperar.

Joia clara de la vida,
font que crida el vianant
per donar-li l'exquisida
frescor clara feta cant.

Si l'amor el pit exalta
cal cercar el llavi molsut
o fer envermellir una galta
amb el foc de joventut.

Ebullar ben bé unes trenes
sobre el ponzellar d'un pit
i sentir saltar les venes
amb un ritme envermellit.

Joia clara de la vida,
bes de flama de passió;
roserar que treu florida
d'un sospir i una cançó.

SALVADOR PERARNAU

A Palermo un professor espanyol, que, per tant, cobra de la República, el senyor Garcia Morente, sembla que ha visitat la Federació feixista i ha fet grans elogis de Mussolini i del feixisme.

Caldrà que quan arribi aquest senyor Morente hom li estiri les orelles, cosa gens difícil perquè deu tenir-les llargues.

La República no necessita professors d'aquesta mena.

—Doncs jo si que l'hi puc dir amb tota seguretat: la setmana que ve començarà la guerra.

—Caram, caram! I... a quina hora?

INTENCIONS

L'hora de la justícia

Quan el 14 d'abril d'ara fa dos anys, el poble proclamà la República, hom digué: Ha arribat l'hora de la Justícia.

I hom no confonia la Justícia amb la venjança, perquè si hagués estat així, els visques d'entusiasme, les cançons d'alegria magnífica que aquell dia ressonaven arreu de les terres d'Ibèria, haurien esdevingut clams d'imprecació. I les mans que empunyaven banderes haurien empunyat armes.

Avui, després de dos anys de República, penso que és una vertadera llàstima que no hagués estat així; penso que el poble fou massa bo i massa generós; penso que oblidà massa fàcilment; penso que hi hagueren massa visques!, massa rialles, massa cançons; penso que, en lloc dels mercers venent llacets amb els colors de Catalunya i la República, havien d'haver fet negoci els corders venent cordes.

I jo no sóc pas un demagog, un home sedent de sang, un enamorat de l'aldarull i la violència. Jo sóc tot el contrari d'això: jo sóc un home de llibres, un home que no té altra barricada que la taula on escriu... però que si fos precis aniria amb goig a la barricada del carrer perquè se m'acaba la paciència! I el que em passa a mi suposo que passa a molts.

En advenir la República havia d'haver sonat l'hora de la Justícia. I no ha sonat encara, es veu que no ha sonat encara. La República ha tingut massa bondat, massa generositat, massa noblesa. Calia, en aquells moments inicials d'una nova vida, un tribunal revolucionari, una mena de Comitè de Salut Pública que arrecorregés les lleis rànies i arnades, tababruts de la difunta monarquia, i dictés provisionalment, mentre hom estructurava un nou Codi, més humà i més digne, una llei inexorable i forta de la qual no poguessin riure's els enemics, ni conculcar-la. Uns pocs articles haurien estat suficients: tancament de fronteres; detenció i processament de tots els que més o menys directament haguessin dol·laborat amb la monarquia; procés sumaríssim de l'ex-rei, en lloc de deixar-lo escapar; procés sumaríssim dels assassins de Galán i García Hernández; creació del carnet d'identitat; netejar de monàrquics l'exèrcit, l'armada, la policia, la magistratura, la burocràcia; castigar amb pena de presó d'un a cinc anys l'obra d'iniúria, de calúmnia, de descrèdit contra la República; pena mínima de cadena perpètua per a qui sigui culpable de conspiració; incautació de terres i fortunes; no abolir la pena de mort.

Es un programa ben simple, ben senzill, ben fàcil d'aplicar i que hauria de castigar severament, amb la màxima severitat, les arbitrietats, els atropells, les injustícies possibles, perquè ningú no podés ressuscitar les paraules atribuïdes a Manon Roland en pujar els graons de la guillotina. Es un programa que, sense tenir tanta juridicitat, tant legalisme, ni un mesquí esperit d'expedientèig, hauria tingut un to francament revolucionari—el més convenient—i una força autènticament renovadora.

Ja que això no fou fet, perquè la República advingué d'una manera pacífica i per mitjà d'unes eleccions, ja que no hi hagué el programa de la força, del càstig, calia un altre programa que també oblidaren: el de la higiene, el de l'escombra. La República trobava la casa bruta—bruta de totes les desferres, de totes les deixalles, de totes les vileses, de totes les turpituds, de totes les salvatjades i tots els crims de la monarquia—i no pensà en agafar un bon desinfectant i una bona escombra i netejar-la.

Es per això que quan ha calgut que la maquinària de la casa funcionés, la maquinària estava rovellada i funcionava amb lentitud i sense eficàcia. Heus ací perquè és possible que els monàrquics puguin conspirar amb tota tranquil·litat; heus ací perquè certa premsa de latrina pot insultar impunement la República; heus ací perquè Mola, i Albiñana, i El Duende, i el Caballero i altra xusma per l'estil poden publicar llibres de literatura (?) barroera i revoltant en descrèdit de la República; heus ací perquè hi han Governadors que permeten que els conspiradors monàrquics, en lloc de a la presó—puix la Llei ha d'ésser igual per a tots—s'estatgin en hotels com les persones; heus ací com n'hi han d'altres que la nit de Cap d'Any els asseuen a la taula llur; heus ací perquè en la vista del procés dels fets del 10 d'agost—procés que ha donat un resultat tan llastimós—els acusats i els defensors, monàrquics tots ells, feien escarni del Tribunal i atacaven la República.

ca; heus ací perquè als pobres pagesos de Castilblanco hom els condemna a cadena perpètua, i en canvi, els militars de la manifestació pacífica, els «caballeros» de la dignidaz i l'honor que amb engany portaren a morir uns soldats, se'n surten amb deu anys; heus ací perquè ara a Pamplona han estat absolts els assassins de Josep Vello, telegrafista de Viana i bon republicà, mentre uns camperols de Buñuel foren condemnats a tres anys de presidi perquè el Tribunal entengué que havien insultat uns guàrdies civils.

La casa és bruta, no hi ha altra explicació. En els moments del triomf hom s'oblidà, entre visques i cançons, de netejar-la. Però han passat dos anys, i el que hom no féu els primers dies, cal que simi fet ara: netejar la casa. Es un problema d'higiene que ja que no s'ha volgut solucionar aplicant la pena capital, caldrà solucionar amb una bona escombra, i si la maquinària és vella—que veritablement ho és—arrecorar-la i adquirir-ne una de nova.

Cal fer-li veure al poble que República vol dir Justícia.

LUÍS CAPDEVILA

—¿Sabeu el que significa per a nosaltres que les esquerres hagin donat el vot a la dona?

—Sí, significa que no els fem cap por.

IMPUNISME?

Alguns propietaris han encarat les pistoles — pistoles de someienista segurament—contra els seus treballadors de la terra, i han disparat i tot. Fa uns dies que un amic ens enterava d'un cas, però no tenim el propòsit de parlar-ne. Cada setmana hauriem d'escriure una corrua de misèries i drames. I no és pas que siguem enemics de la justícia; prou proves n'hem donat des d'aquestes mateixes pàgines, però per molt amants de la justícia que siguem no som nosaltres els indicats per a emparar la vida dels treballadors: són els jutges els qui han de vetllar pel compliment de les lleis de la República, i són ells els que tenen un «deure» ineludible d'emparar la raó i de castigar el matonisme salvatgí d'alguns propietaris que cínicament es diuen amants de l'ordre, de l'«ordre» imposat a trets; nosaltres no tenim cap «deure» d'emparar ningú, però sí que tenim el «dret» d'emparar els febles, els oprimits, els vexats socialment.

En aquests poblets minúsculs que en el cim dels turons mostren les seves runes i les seves parets assoladaes, envoltades d'ufanosos avellaners i vinyes, també hi ha petits fogars de reacció i petits nuclis d'obrers que volen deseixir-se d'aquest cercle tradicionalista, antic i ruïnós com el mateix poblet. Els uns tenen el «Casino» que la gent del poble anomena dels rics; i els altres la «Societat» de treballadors, on els joves del poble hi han començat a sembrar la llavor de la cultura creant una biblioteca que, unida a l'empenta de la joventut, serà una arma eficaçíssima contra el caciquisme.

Els propietaris facciosos d'aquests pobles de la costa i de la muntanya que semblen fets a posta per a rebre les besades del sol i l'airet fi del capvespre, tenen aferrada al cervell una ignorància atàvica que els fa propensos a cometre les més absurdes violències per tal de fer prevaldre el seu feudalisme. Les màximes inquietuds d'aquests reaccionaris de poblet són les que a través de la lletra de motllo els fan sentir els mercenaris de la ploma dels diaris «independents», «d'avisos i notícies» i reaccionaris; la inquietud social del nostre temps no els diu res; l'engruna de justícia que una llei pot portar al camp, tampoc; l'entusiasme de la joventut obrera, l'expansió de la cultura, res no els diu res. Ells acudeixen allà on se'ls crida per anar a aplaudir—amb el revòlver a la butxaca—als exministres monàrquics, als de la Lliga, i allí, amb una finor digna de millor causa els prohoms exciten la ment obtusa d'aquests homes que adoren el diner, perquè el seu esperit analfabet no pot adorar res més; ells, excitats

pels anarquistes de la dreta són els que imprudentment empenyen una pistola, i desapareixen. ¿Han pensat mai què passaria si tots els treballadors seus empunyessin una pistola? I ells, els propietaris, que sempre parlen del «dret» ignoren el seu «deure» amb tota la consciència. Bé prou van a missa i escolten les prèdiques d'aquell capellà humil que, ni que el Papa i els Bisbes tinguin automòbil no protesta; bé prou que ho saben que el cinquè manament de la llei de Déu diu: «No mataràs»... però són així

* * *

El formidable escriptor francès André Gide, autor de «Les caves del Vaticà» — aprofitem l'avinentsa de recomanar aquest llibre al lector — va escriure un magnífic article a propòsit d'haver-se-li dit que els treballadors del camp no eren interessants, això és, que no eren dignes d'atenció, car sempre anaven bruts i suats, eren incultes i grollers. La burgesia insinuava al gran novel·lista que apartés la seva atenció d'aquella gent espellifada i anés amb ells; però André Gide, per contesta escrigué amb la seva prosa càlida i vibrant unes quartilles que, no fa gaires dies, vaig traduir per a un altre setmanari. Diuen així:

«...I m'indignen encara els que diuen: «Obrers i camperols, el baix

»poble no és, en resum, interessant.» Ells afegeixen així mateix que si solament els conegués millor, jo pensaria com ells. No ho crec pas. Car:

Aquesta classe de treballadors, soferida, oprimida, sobre la qual vosaltres hi esteu lligats i hi heveu instal·lat el vostre benestar, no heu volgut pas comprendre que sou vosaltres els que l'heu fet esdevenir i l'heu forçat d'ésser el que ella és presentment; heus ací que això em sembla monstruós. Vosaltres l'heu abatut, envilit i escarnit, i encara teniu l'audàcia de dir: «Guaiteu, que bruta és!...» Doneu-li solament els mitjans de desvetllar-se, d'instruir-se, d'expandir-se al sol, i nosaltres tornarem a parlar-ne d'això. El que ella pot esdevenir és el que a mi m'importa. I és això el que a vosaltres us fa por. Car vosaltres sabeu prou bé que la seva inferioritat li és «imposada». Aquests que vosaltres manteniu ajupits, permeteu-los solament de redreçar-se — però no hem d'esperar que vosaltres els ho permeteu jamai — i solament llavors veureu el que ells valen. Sens dubte hi haurà sempre la il·legalitat entre els homes; seria absurd i perillós de no admetre-ho; però la «superioritat» deguda al diner o al naixement no té res a veure amb el veritable valer.»

I si en alguns casos hi hagués incultura per part dels treballadors, al capdavall és ben justificable. Es una cosa natural en aquestes latituds on el propietari pot lluir una pistola impunement, que l'obrer es vegi esclafat sempre; i també és natural que quan un obrer cometi una atzagaiada es vegi el medi en què viu i per quins motius l'ha feta.

El que ja no és tan natural és l'actitud tolerant, per no dir impunista, que els jutges tenen per a aquests senyors carregats de terres i diners, car la seva «incultura» no els és imposada per ningú. Ells, els rics, per avarícia o per deixadesa imperdonable, no tenen altra cultura que la que els han donat els oradors de la dreta, incitant-los a la rebel·lió armada. I si tracten amb tanta inhumanitat els treballadors és—com diu molt bé André Gide—per evitar que s'uneixin, s'instrueixin i facin prevaldre—emparats per la República—el seu autèntic valor, car la «inferioritat» d'uns deguda a les pistoles i la «superioritat» dels altres al diner no és pas el reflex de la veritat ni de la justícia.

PERE ESPANYOL

—Què, ja no et dediques a l'atrancament?

—No noi. ¡No veus que ens han pres la feina els «nifios bien»!

Els tradicionalistes que a Pamplona assassinaren un republicà, han estat absolts. Amb ira, amb indignació, amb tristesa profunda, cridem:

La República té el deure sagrat de fer justícia... ¡I no és aquesta la manera de fer-ne!

BATALLADES DE TOT ARREU

El suposat feixisme Irlandès

Els aldarulls promoguts a Irlanda entre els «camises blaves» i les forces republicanes els han aprofitat els diaris de dreta per a dir que a Irlanda s'estava formant un Feix a l'estil d'Itàlia o d'Alemanya. Això no és cert, perquè a Irlanda no hi ha feixistes, sinó una lluita entre els autonomistes de Cosgrave — el Cambó irlandès — i els republicans nacionalistes de De Valera. Ara, que certs comentaristes, bon punt veuen una camisa de color, ja hi endevinen un feixista, i això és passar-se de llest amb el perill cert de fer el ridícul. Perquè es dona el cas que no fou Mussolini qui inventà les camises de tal o tal color com uniforme guerrer o emblema polític. Com moltes altres coses, això de les «camises negres» és un plagi com un altre qualsevol. Tinguem en compte que les primeres camises que s'usaren políticament foren les vermelles dels garibaldins, i les portaven un grapat de gent liberalíssima, separada dels «feixos» per un món de diferències ideològiques. Més tard, no hi ha dubte que ha estat la comoditat la que ha fet que es divulgés la camisa substituint l'uniforme: més pràctica i de menys cost. Avui dia porten camisa, com uniforme, els feixistes, els comunistes, els «boy-scouts» i els soldats del Terç. I, referent a les camises blaves irlandeses, ni són feixistes ni res que se li pugui assemblar. El que passa a la verda Erin és un nou episodi de la guerra civil, d'aquesta guerra civil que dura des del 1921 ençà... Els «camises blaves» són partidaris de Cosgrave, o sigui, dels autonomistes dels que el 16 de desembre de 1921 acceptaren i signaren el Tractat pel qual Anglaterra concedia a Irlanda un *Home Rule* que els republicans, dirigits per Edmond De Valera, no acceptaren. Durant deu anys, Guillem Cosgrave i els autonomistes governaren Irlanda agafats a l'Estatut combatut pels republicans. El mateix dia que Cosgrave agafa el Poder comença una lluita fratricida en la qual els dos bàndols esmerçaren tota mena de mitjans, àdhuc els més cruentos. Els republicans utilitzaven l'agressió armada del seu exèrcit secret i els atemptats individuals; els autonomistes, com que estaven al Poder, empraven l'arma legal del fusellament. Així caigueren, del costat autonomista, Collins, Halles i O'Higgins, i del costat republicà, Erskine-Chliders, O'Connor, Mellowes, Barrett i Mac Kelvey. Aquests, entre els líders; dels altres sense renom, la llista és incomptable. A la fi els republicans derrotaren els autonomistes i De Valera agafà el Poder, decidit a implantar íntegrament, encara que no de cop i volta, el seu programa: la constitució de la República Irlandesa. Començà per abolir el jurament de fidelitat a la Corona anglesa; suprimí el pagament al Tresor britànic de les anualitats agrícoles, i contestà amb el boicot el decretat per Anglaterra als productes d'Irlanda. Aquesta política, fatalment, havia d'ensopegar amb l'hostilitat dels autonomistes, amics d'Anglaterra, aprofitant-se de la seva majoria al Senat. Però de Valera convocà eleccions i els vencé. Llavors De Valera quedà lliure per a fer el que més li convingués. D'ací ve l'hostilitat de les «camises blaves», que no lluiten per implantar un feixisme sinó

per enderrocar De Valera. Res més, simplement, i tot el que es digui és pura fantasia, aquesta fantasia a la qual són tan afeccionats els comentaristes de dreta...

Els «nazis» i Austria

Malgrat les protestes de pacifisme, malgrat el Pacte dels Quatre i tots els altres Pactes signats, que obliguen els seus signants a respectar l'estructura actual d'Europa, l'Alemanya hitleriana no es cansa de fuetejar Austria amb l'intent de provocar un estat de fet que pugui aprofitar-se per a justificar una acció bèl·lica. No hi ha res que justifiqui aquesta actitud hitleriana. No hi ha res, com no sigui l'imperialisme d'Hitler, que somnia fer-se seva Austria, eixamplant, així, el predomini teutònic. Aquesta actitud «nazista», però, és perillosa. És perillosa perquè els altres Estats, encara que alguns es diguin amics d'Alemanya, com Itàlia, no poden veure impassibles cap eixamplament territorial o polític germànic, ja que això significa més força en un adversari possible del dia de demà. Ves per on, si Alemanya persisteix en la seva política anexionista d'Austria, podria sorgir el conflicte. I no pas amb Austria, sinó amb alguns altres Estats...

Cal preparar la guerra amb temps

Des de fa uns dies que Mussolini té una cartera més al seu poder: la de la Guerra, amb la qual són sis les que regenta directament el Duce... ¿A què ha obeït aquesta darrera crisi ministerial? Mussolini no explica mai les modificacions que es produeixen al seu Ministeri. Tot el més, diu que es tracta d'un canvi de posició, perquè els «segons» del feixisme no deuen estar massa temps en els càrrecs de Poder. «Es gasten» — diu Mussolini —, encara que per ell no és aplicable aquesta teoria... De totes maneres, a la Itàlia feixista, com a tot arreu, quan es produeix un canvi ministerial és per alguna cosa, i gairebé sempre perquè el cap del Govern no està conforme amb l'actuació del ministre. ¿Què és el que ha succeït entre Mussolini i el ministre de la Guerra, general Prieto Gazzera? La discrepància no venia d'ara. Feia molt de temps que Gazzera veia com els seus projectes militars anaven al cove, i un altre general, Baistrocchi, feia triomfar freqüentment el seu criteri davant el del ministre. Baistrocchi, ponent del pressupost del Ministeri de la Guerra, esmenava els plans de Gazzera, i el Congrés i el Senat aprovaven les seves modificacions... En dimitir Gazzera — o ésser destituït — Baistrocchi ha estat nomenat sots-secretari de Guerra. Molt significatiu, com veieu. ¿Quins són els projectes del nou sots-secretari? Senzillament, augmentar l'exèrcit, vigoritzant la seva eficàcia.

Malgrat el Pacte dels Quatre? Malgrat el Pacte, que no significa res més que un ajornament, perquè pugui preparar-se millor la nova guerra, que esclatarà dintre deu o dotze anys... Perquè Mussolini no ha estat mai pacifista. El pacifisme, segons tots els dictadors — i no podem oblidar que Mussolini és un dictador — és una malaltia que només contamina els esperits decaiguts i afemellats. Ell estima la guerra, la sent i la canta sempre que hi ha ocasió, des del balcó del seu Palau Chighi... Més força militar i millor coordinada, significa previsió d'una guerra. I el feixisme, en quant a la preparació de la guerra, no vol desaproveitar els deu anys de pau garantida pel Pacte dels Quatre...

La ruta Amèrica-Europa

Quan semblava que Charles Lindbergh, margat pel segrestament i mort del seu fill, anava a venir a Europa, llogar una torreta i acabar la seva vida convertit en un jurgès més, ens el trobem a Groenlàndia fent estudis per a l'establiment d'una línia aèria regular entre Amèrica i Europa. La seva dona, convertida en telegrafista i fotògraf, l'ajuda. I els treballs van per tan bon camí com difícil és l'empresa, perquè no és igual estudiar una ruta per a emprendre un vol de caire sensacionalista, que anar a l'establiment d'una línia regular sobre un camí tan dificultós com és el viatge Amèrica-Europa per l'aire... No sabem si reeixirà Lindbergh, però cal creure-ho tractant-se de qui es tracta: d'un home que, quan l'aviació encara era un perill de veritat, no vacil·là a agafar un dia el seu aparell i plantar-se, d'un sol «cop d'ala», de Nova York a París, escrivint una de les pàgines més brillants dels anals de l'aviació...

Cuba, Machado i els Estats Units

Després de vuit anys de dictadura oprobiosa, el poble cubà, en un esclat d'indignació, ha pogut foragitar el dictador Machado, aquest home vil que féu servir la seva influència des del Poder per a fer-se milionari venent-se a l'or dels Estats Units... Sembla que el poble de Cuba ha aconseguit alliberar-se del jou de Machado, però no de tots els jous, perquè encara resta, davant d'ell, el pesombre dels Estats Units, els quals feren possible els vuit anys de dictadura machadista ajudant aquell en tot i per tot. Efectivament, si no hagués estat per Nord-Amèrica, Machado ja faria temps que hauria estat foragitat del Poder. Tota la nació cubana estava en contra d'ell: motins, partides armades que sortien a les muntanyes, atemptats terroristes, protestes continuades... Tothom contra Machado, excepte els Estats Units, als quals els venia bé la servitud del dictador. Ara, tres aquest, cal preguntar: ¿quina serà l'actitud dels Estats Units? De moment han acceptat que es foragités Machado, segurament creient-lo inservible per a continuar ajudant-los en els seus negocis. Però,

LA LLEI DE LYNCH

Al darrer atracament—sortosament frustrat — a l'establiment «Oro del Rhin», va poder-se comprovar un fet. I és que la gent de totes les classes i condicions aprova, sense reserves, la dura lliçó que el públic va administrar als autors visibles de la proesa.

Quan arribava algun testimoni presencial i ens explicava, amb més o menys fidelitat, com i de quina manera els malfactors havien estat punts, el comentari, unànim, dels presents, era aquest:

—Llàstima com no els han mort!

Algun dels nostres informadors, de fantasia més poderosa, donà per cert que el poble havia executat els criminals, sense formació de causa, esclafant-los el crani amb les pedres del carrer. I hauríeu vist com individus excel·lents, més pacífics que Gandhi, acollien sense escàndol la notícia i fins i tot aprovaven la suposada execució:

—Així!... Així s'ha de fer! Si no, no acabaríem mai!...

De fet, doncs, precisa reconèixer que una gran majoria de ciutadans de Barcelona, justament indignats amb la persistència i tenacitat dels atracaments, preconitzen i recomanen l'adopció de mesures expeditives. Aquest fenomen no ha de sorprendre ningú. És l'instint de conservació que fa reaccionar tot un poble que viu, a semblança de Damocles, amb una arma homicida sempre apuntada al cor. No ens hem de posar, en aquest cas concret, massa sentimentals i condemnar una actitud que està més que justificada. Els senyors criminals — malgrat la invitació d'Alfons Karr — s'entesten a no començar. I mentre nosaltres fidels als nostres principis i idees ens mantenim enfront de la pena de mort, per un imperatiu de consciència, ells, que no tenen consciència, ens apliquen contínuament, a nosaltres com als altres, la mateixa pena que nosaltres ens resistim a aplicar-los.

Jo sóc partidari que la Justícia no mati. Matar, és assimilar-se els procediments criminosos del reu. La pena de mort «en fred» és inadmissible sempre. L'ofici de botxí, per alguna cosa ha estat avorrit i vilipendiat tota la vida. Ningú no és qui per a executar ni perquè s'executi un semblant

i d'ara endavant? Els Estats Units no renunciaran als avantatges que els donà Georges Washington imposant a Cuba aquella infamant esmena Platt. I si el nou president no fila prou bé de cara a la política nordamericana, un desembarc de tropes americanes en terra cubana està autoritzat per l'article 30 de la famosa esmena... La Casa Blanca i Wall-Street seguiran essent els amos de Cuba, fins quan?... Fins que no s'acabi amb aquesta tirania, el poble cubà no serà lliure.

seu. Però tampoc no és lícita ni convenient la impunitat gairebé absoluta que, amb l'empar de la Llei, és reservada als autors d'aquests esgarrifosos delictes que subleven la consciència ciutadana.

Quan els crims adquireixen proporcions d'endèmia i es practiquen sistemàticament, cada dia i cada hora, deixen, en rigor, d'ésser crims. Són fets de guerra. Es tracta d'una colla petita o grossa d'individus tèrbols i amorals, que per als seus fins particulars—tota justificació ideològica és sobrera — declaren la guerra als seus semblants i els roben i els assassinen. Aquests atracaments, que sembla formen part d'un ample esquema anti-social, són, mireu-s'ho com vulgueu, fets de guerra. I fóra insensat que davant d'això, ens arraulíssim covardament i ens deixéssim desposseir i assassinar llepant, com Xais, la mà lladre i assassina.

L'atracador a mà armada és una força en peu de guerra. Força que mata sense cap escrúpol. Els exemples hi són a cents. El poble, que és la víctima de les hostilitats delictives, té perfecte dret a respondre a la guerra amb la guerra. I si la multitud s'apodera d'un d'aquests repugnants malfactors i el fa a tiretes, la multitud no ha comés cap delictes. S'ha defensat. Ha estat agredida i provocada i ha donat la paga a l'agressor provocador. Això serà tan primitiu i tan salvatge com vulgueu. Però ¿és que els atracadors tenen alguna exclusiva per a l'ús del primitivisme i del salvatgisme?

Aquesta punició immediata y fulminant del que delinqueix té un nom, com a sistema. És, no res més que la Llei de Lynch. D'aquesta llei americana se'n deriven fins els mots «linxar» i «linxament». ¿Es bona aquesta llei? Es recomanable?

Ni és bona ni és recomanable. En primer lloc, els seus efectes són irreparables. En segon, té el defecte de revifar entre els homes la innata ferotgia que tants segles de civilització han aconseguit endormiscar una mica. Recordem les crueltats comeses tot sovint amb negres, no sempre culpables. A l'home que, anant pel carrer, intervé en la cacera d'un altre home, i tasta la sang per primera vegada, pot quedar-l'hi el regust a les dents. I això és sempre desagradable. Altrament, hi ha el perill d'un error. Dies passats, un amic meu empaitava amb altra gent un lladregot pels carrers de Gràcia. I va venir d'un través de dit com la gent de les botigues no l'apallissés a ell, mentre el vertader lladregot fugia. Heus ací un perill enorme de la Llei de Lynch, que la nostra gent voldria. ¿Què podria exi-

mir-nos de culpa si un dia, per error, escorxaven un innocent.

Càstig contundent i immediat per als enemics de la pau pública. Però càstig assenyat i responsable. He dit que l'atracament endèmic és un fet de guerra. Però a la guerra de bandes no hem de respondre amb la guerra de tribus. El públic que captivi un fugitiu cal que pugui tenir prou confiança en l'acció de l'autoritat legítima, per a lliurar-li intacte. A la guerra irregular dels atracadors cal respondre amb la guerra regular dels defensors de la societat, la qual pot, si voleu, comportar fins el consell sumari i la pública execució. Però no ens encarinem amb la Llei de Lynch. Exigim al Poder públic que accepti la declaració de guerra i mobilitzi el que calgui mobilitzar. Però no ens associem, amb els ulls massa clucs, a la justícia del carrer. Potser que algun dia ens sabria greu.

Ara bé. La responsabilitat de les furibundes reaccions populars no és del poble. És d'aquells que amb la seva indecisió i manca d'energia han deixat sense resposta la guerra perfectament organitzada dels atracadors. I això ha decidit el poble a intervenir i a lloar les solucions violentes. Cal que quan més aviat millor aquesta guerra es delimiti i—millor encara—s'acabi. Fóra massa honor per als professionals de l'atracament dedicar-los una «Fuente Ovejuna», cada dia.

J. M. FRANCÉS

Igual que el Borbó

«Ya veis, no quería abandonar la isla pero cuando vió que le íbamos a perjudicar, el valiente se fué volando y abandonando la familia».

La lluita per la llibertat

CUBA

Cuba, poble de patriotes, que guanyà en lluita cruenta contra l'imperialisme de l'Espanya monàrquica i militarista, la seva llibertat—llibertat que no fou tal—, lluita aquests dies, amb heroisme meritíssim, per la causa de la llibertat.

Nosaltres, catalans, que sabem prou bé el que significa viure sota el jou de l'estranger, saludem el gran poble germà de les Antilles i li diem: «Endavant, endavant per la llibertat!»

Cuba, després d'una sèrie de temptatives infructuoses en pro de la independència, que donaren herois i màrtirs com Narciso López, Céspedes, Banderas, Martí i molts d'altres patriotes, aconseguí en 1898 foragitar de l'Illa els militars tronats de Santiago de Cuba i de Cavite. En la lluita contra Espanya, Cuba rebé l'ajuda dels Estats Units, que interpretant al seu gust la doctrina de Monroe—«Amèrica per als americans»—feia temps que miraven amb cobejança aquell poble junyit a la monarquia espanyola.

L'estupidesa i la incomprensió de la política monàrquica i la cobejança i el vandalisme dels militars i funcionaris destacats a les Colònies, feren possible aquella dissortada guerra contra els Estats Units, l'epíleg del qual fou l'ignominiós Tractat de París, en virtut del qual Espanya perdé les restes del seu imperi colonial.

Però, amb tot, la llibertat no havia estat conquerida. A la caduca monarquia espanyola succeí la dominació cauta, però no menys brutal i opressiva, de la diplomàcia del dòlar. Nord-Amèrica cobrà amb interessos usuraris l'ajuda prestada a la Causa de la independència cubana. En són una prova claríssima i contundent els articles afegits a la Constitució de la República de Cuba i imposats pels EE. UU. durant la seva ocupació militar de l'Illa. Aquests articles són coneguts per l'esmena del senador Platt, que donà lloc més tard a la conclusió d'un Tractat entre els dos pobles americans. Aquest Trac-

tat segellà la submissió de Cuba als Estats Units i els ha permés intervenir descaradament en la política cubana, inclús per mitjà dels seus fusellers.

Per una d'aquestes intervencions brutals fou obligat a dimitir el president cubà Estrada Palma, del qual és aquesta frase: «Per als pobles, com per als individus, és preferible morir amb dignitat a viure amb ignomínia.» Frase que demostra fins a quin punt Cuba fou sotmesa al jou del país del dòlar.

Des de la independència fins als nostres dies, l'àrbitre dels destins de Cuba ha estat la Casa Blanca, que ha aixecat i ha ensorrat Governos, segons ha convingut a la seva política imperialista.

Cuba, que mai no ha deixat de protestar contra el nou invasor, ha iniciat aquests dies una nova etapa, camí de la independència definitiva.

La lluita contra Machado, no és la lluita contra el dictador indígena que ha segrestat tots els òrgans del Poder. Machado és el representant dels Estats Units, és l'home de confiança de Wall-Street. Machado és el símbol de la dominació estrangera, contra la qual s'aixequen els guerrillers patriotes.

El desbordament d'alegria popular que s'ha produït—segons els telegrams de premsa—per la dimissió de Machado, durarà sols un moment. La substitució de l'ex-dictador per un home grat a Washington, no modificarà essencialment el caràcter de la política cubana, que seguirà estant sotmesa a les conveniències de Wall-Street i la Casa Blanca.

El poble cubà serà enganyat una vegada més en les seves ànsies de llibertat. El camí de la independència serà llarg i dolorós. Caldran, potser, algunes desfetes. Però, inexorablement, un dia obtindrà la gran victòria en què lluirà resplendent el sol de la llibertat.

Endavant!

SPARTACUS

ON PASSEN

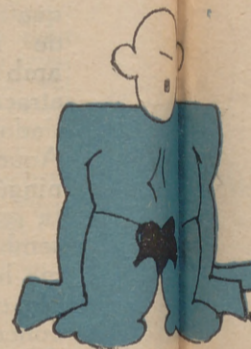
A Cuenca
(Cardenal Segura)

A Niza
(Anido)

A Biarritz
(Els monàrquics)

A Les Ilurdes
(Albània)

ON L'HAURIEN D

A residi

Una llei que s'està complint

Alguns amics s'han esverat davant la decisió amb què els jutges han començat a fer complir les darreres lleis de la República. La tenència il·lícita d'armes a hores d'ara ha dut a la presó, al procés i, naturalment, a la sentència condemnatòria, 1.674 honestos atracadors o pertorbadors de la pau pública. En un mes, cal fixar-s'hi, la Llei ha posat fora de circulació 1.674 ciutadans que es creien que sota el règim democràtic podrien fer el que feien sota el règim monàrquic: viure de fer por a la gent. Aquests ciutadans, per tenir un revòlver, una pistola, una star, a part els delictes que hagin pogut cometre, a part les sentències que hagin de patir per altres malifetes, en compliran una per tenència il·lícita d'armes, de la qual no es podran escapar per defensors hàbils i ben pagats que tinguin. Mai no s'havia fet una llei tan clara i tan directa. No hi caben pas els atenuants ni les justificacions romàntiques. El que té una pistola, una star, un revòlver, una arma llarga, sense permís, està ben llest. Són 1.674 homes que han caigut en un mes. Anant per aquest camí, empresonant-los, processant-los, condemnant-los, els pistolers hauran acabat ben aviat d'estar en circulació.

En el règim d'impunitat en què s'ha viscut en els dos anys darrers de República, i en què el xangatista en el diari i el pistolero al carrer podien viure tranquil·lament i encara queixant-se de la manca de llibertat, està liquidant-se. Ha arribat el moment de fer complir les lleis, i d'ara endavant ja no tornarà a passar allò que succeïa fins fa poc, que els pistolers, en arribar al Jutjat de guàrdia, deixant unes pessetes podien sortir tot seguit al carrer, potser més de pressa i tot que els agents de l'autoritat que els hi havien dut, que encara havien de quedar-se a declarar mentre el pistolero sortia a recomençar les seves gestes heroïques i ciutadanes. La llei seca i categòrica ha d'acabar amb el pistolerisme, i els jutges alguna cosa han notat en aquestes darreres setmanes, que s'han adalerat a evidenciar el desig de convertir les lleis en actes, puix fins ara no eren res més que vagues prometen-

Aquesta és l'única manera d'acabar amb el pistolerisme, que es comprén que fos necessitat en un ambient on les autoritats no podien viure sense el matonisme ciutadà, que justificava la seva estada en els llocs de comandament i que feia fer els ulls grossos a la burgesia. En efecte, la burgesia, davant d'una autoritat immoral però que mantenia l'ordre, tancava els ulls a les immoralitats i trobava bé que fes algun quartet aquell que li assegurava una mena de pau pública. El pistolerisme així es va fer l'amo de les ciutats.

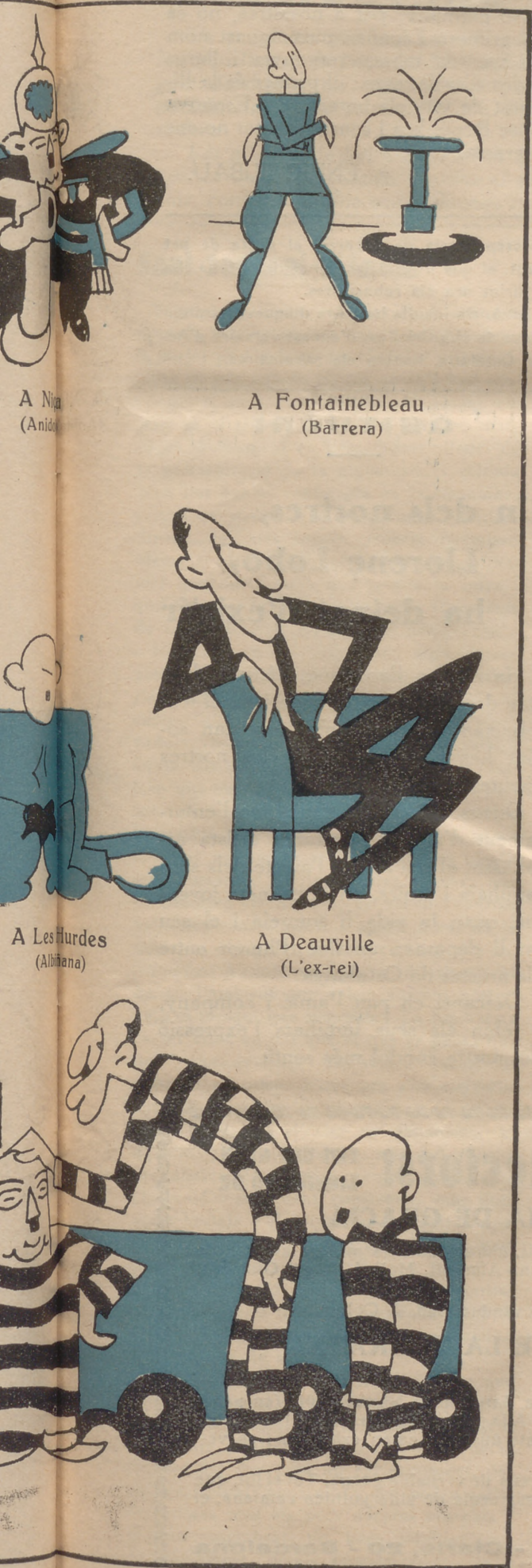
Ara qui tingui una pistola sense permís d'armes, ja sap que no gaudeix de la impunitat que fins ara ha tingut. S'han liquidat les excuses aquelles de què li havien enviat en un paquet, que era d'un germà o d'un pare, que es tractava d'un record de família o que no sabia com havia anat això de tenir una arma a casa. Ja no val pas cap excusa. Qui tingui una arma i no la llençi tot seguit, qui no la declari, qui la tingui sense permís, ja sap que és un delinqüent en la República.

No era possible que una minoria de ganduls visquessin amb l'esquena dreta («dreta però agegada»), com deia un personatge d'una comèdia de Manuel Fontdevila) sobre el proletariat i atiant-los a un seguit de delictes dels quals ells s'escapolien més tard per arts de misteri i de coacció. Això ja està liquidat. Amb la Llei de ganduls i amb la repressió contra la tenència il·lícita d'armes, la República netejarà l'ambient infecte que volia fer del país un magnífic camp de trinxes internacionals de tota mena.

...

Els que visquent a Barcelona hem patit des de sempre aquesta epidèmia terrorista podem començar a respirar sabent que els jutges han rebut ordres categòriques que estan imposant les lleis de la República i que per això 1.674 pistolers ja no gaudiran de llibertat en uns quants anys. Potser quan tornin al carrer s'hi pensaran una mica a tornar a manejar un revòlver...

FRANCESC MADRID

A Niza
(Anida)

A Fontainebleau
(Barrera)

A Les Hurdes
(Albana)

A Deauville
(L'ex-rei)

Feixisme a la descarada

Els elements de la vella dictadura, que semblaven colgats per sempre més, ja no es limiten a ensenyar l'orella de tant en tant per tal de dar fe de vida, com un retret a la República que no va saber aixafar-los com a reptils verinosos, sinó que exhibeixen totes les seves vergonyes polítiques al mig del carrer.

No es tracta ja d'actes més o menys dissimulats d'agresió al nou règim, com són les apologies dels militars traïdors que s'alçaren en armes el dia 10 d'agost de l'any passat, ni dels funerals a profit dels que pagaren amb la vida el seu intent de sublevació; sinó que refets de l'atuïment dels primers instants ja gosen plantar-nos cara altra vegada, alçant orgullosament la bandera del feixisme sense atenuants com un escarni vergonyós a les aspiracions i als ideals del poble.

No són ja les plomes anònimes dels escriptors mercenaris que fan travetes dissimulades a la República des de les planes dels rotatius i setmanaris monàrquics o monarquitzants, sinó que és un ex-ministre de la dictadura, el malversador dels cabals públics senyor Calvo Sotelo, el qui amb l'excusa de recolzar una subscripció per als presos, destapa tot l'ideari de les dretes espanyoles.

Es ell qui en un article publicat a «La Nación», i parlant del moviment reaccionari que voldrien fer triomfar, diu:

«No sé cómo denominar esa Causa. ¿Monárquica? Sí y no. No basta, en efecto, en los tiempos que corren soñar con la restauración. Una monarquía cualquiera, una monarquía como la que cayó, no serviría de remedio a nuestros males. Tan esencial, o mucho más esencial que el régimen—mera forma de gobierno—es el contenido orgánico del Estado. Yo, personal-

mente, entre una República a la hitle-riana y una monarquía liberaloide, acaso prefiriese la República. Aunque, claro es, con una reserva mental: que una República de ese estilo desemboca fatalmente en monarquía. Por lo que, entre ella y una monarquía a lo Mussolini, prefiero esta última... No pongamos, pues, el apellido. Ya sabe el lector a qué Causa me refiero. A la que sirvieron en una misma jornada Sanjurjo, con designios republicanos, y Muñiz, o San Miguel, o Triana, con fervores monárquicos. «Lo primero, España», acaba de decir y parafrasear don Miguel Maura, padre putativo de la República. Es lo mismo que dijeron aquellos héroes, aunque sin inmunidad parlamentaria.»

Ja ho sabeu, doncs: quan algú us parli d'aquesta faisó, dient-vos «lo primero, España», tant se val que es digui republicà com una altra cosa; per a ell, Espanya no són més que els capellans, els militars i els grans propietaris; el seu anhel és que tornin a manar les oligarquies d'abans del 14 d'abril, recolzades però en un sistema de força i d'opressió que impedeixi la lliure expressió del pensament i ofegui amb sang tots els anhels liberals i democràtics, com a Itàlia o Alemanya.

Les dretes, tant se val que es diguin monàrquiques com republicanes; en el fons tenen el mateix anhel: esborrar les lleis laiques i humanitzadores que ha implantat la nostra República, així com l'Estatut de Catalunya, contra el qual disparen amb bala rasa des dels llocs que poden.

Si per un atzar, gràcies a les toleràncies de la República lograven guanyar una batalla electoral, mirarien d'aturar la indignació de les masses populars prometent-los que no farien caure la República, però la deixarien tan desfigurada en les seves essències, que

al cap de molt poc temps vindria a ésser una imitació de la República Imperial alemanya i per tant estaria en condicions de convertir-se en monarquia d'un moment a l'altre.

No germans; per a nosaltres, no és «lo primero España» puix aquest nom em recorda massa vergonyes i llargs segles d'esclavatge: el primer és la llibertat de tots els homes, car Espanya sense República i sense llibertat no ens interessa.

ENRIC TUBAU.

Josep Maria de Sagarra, el poeta de pet i rot, el que injurià les dones de Girona, ha injuriat ara els rabassaires.

Això, els insults barroers d'aquest freqüentador de «La Criolla», d'aquest versaire d'Acció Catalana, honora els rabassaires.

OBITUARI

Un dels nostres, Llorenç Lobo, ha deixat d'existir

Ha mort a Barcelona, víctima d'un atac de meningitis, el jove i excel·lent dibuixant Llorenç Lobo, que tan sovint havia col·laborat en les nostres pàgines.

Dijous, dia 17, va tenir lloc l'enterrament d'aquest infortunat artista ar-rabassat al seu art i a l'afecte dels seus familiars i amics, en la primera joventut, quan la vida li somreia i el seu art li deparava un lloc d'honor entre els artistes de Catalunya.

Descansi en pau l'amic i company. I rebin els seus familiars l'expressió del nostre condol més sentit.

De gran interès per als nostres lectors! FEM UNA GRAN LIQUIDACIÓ DE

Almanacs i N.^{ros} extraordinaris de LA CAMPANA DE GRACIA

Almanacs: Anys 1, 1877, 78, 79, 80, 85, 89, 90, 92, 94, 95, 24 pàgs. en 4ta. Text i il·lustracions dels millors artistes de l'època: Gumà, Pitarra, A. Mestres, Joaquim Montero, Vidal Valenciano, R. Arús, Valentí Almirall, Moliné, Angel Guimerà, M. Foix, J. M. Barriena, J. Uson, J. M. Codolosa i molts altres.

Números extraordinaris: Número Mil (1888). Tots Sants, 1925; Cap d'any, 1926, Novembre 1925, A Colom.

Almanacs i N.^{ros} extraordinaris de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Almanacs: Anys 15, 16, 20; 21, 23, 24, 25, 32 marquen pessetes 1 i 1'50.

Números extraordinaris dedicats a Cervantes, a Angel Guimerà, a «el Diumenge a Barcelona», Número 1014 (en paper d'estrassa), Número de Cap d'Any 1928, A Colom 14 octubre 1892, Barcelona de nit 1904, A la guerra, La Planeta de Barcelona, Barcelona 1906, Número Mil, en paper «couché», Any Nou 1926, Any Nou 1930. Aquests números estan exhaurits i es venien fins ara als preus que marquen.

En tenim un reduït «stock» i volem liquidar-los entre els nostres subscriptors a preus de veritable ganga. Tot el lot, que suposa un curiós recull de documents d'interès històric, artístic i literari de més de mig segle de vida política catalana, el donem per 6'50, franc de ports arreu de Catalunya.

Dirigiu les vostres comandes a LA FIRA DEL LLIBRE - Claris, 20 - Barcelona

Demaneu-nos el Catàleg de llibres catalans a preus de veritable ocasió i us el remetrem gratuïtament.

CARTES DE FORA

ALS NOSTRES AMICS FORANS

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat aterradora.

Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA estaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà facciós, contra l'innoble camic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

Sant Sadurní d'Anoia

Seguint les ratlles traçades de la setmana passada sobre l'aspecte càdric en què viuen la major part dels pobles i viles, i principalment en tots aquells recons on sols han sentit dir el nom de República, i posant els peus en el mateix lloc de les petjades marcades tètricament en l'escadusser silenci de la premeditació de la hipocresia, i voltada d'un llot que la contempla en la somnolència, d'un somni—que vulgarment podríem dir-ne—de mils àngels, trobem irremissiblement, altres punts que encara no en majors quantitats, però que porten la intranquil·litat en la vida, formant-se fonaments de conseqüències impunement denigrants.

No posarem de relleu els molt baixos costums, que més que costums són rutinàries amb falta d'espèrit, i inacceptable al camí millorable. I marxant sempre a renovadors costums, de necessitats assequibles en la col·lectivitat de la vida actual, trobem que els fets oprobiosos d'un temps passat—que alguns el pensen reviu—, ens és l'exemple més clar, la pauta, per a bastir el casal ja començat, de les nostres idealitats humanes. De la mateixa manera que es compren les ànimes, es venen covardament les consciències. I apartant-nos de la doctrina o reglament dels catòlics que injustament l'exploren, quina diferència hi ha en l'ambient que veiem enfront nostre amb el mesquí que respirem! La hipocresia ha fet criar un odi que el que es pensa que no el sent, és senyal que el viu, aquest odi criat en un temps i que ara s'ha convertit com un cranc en la persona.

La fe no ha d'ésser un fanatisme, ni aquella lluita corrossiva sols pel caprici de satisfer els actes que empelten els facciosos. Constantment constatem, que llurs actes brutals a l'espectativa de molt temps, és font de la hipocresia i alimentat en part per la ignorància existent.

La cultura, la comprensió de la veritat farà que aquest film real, rendeixi comptes clars i categòricament llurs actes seran a l'espectativa de tothom.

Quan, no deixa d'ésser trist, el veure que amb tres passes veiem amb els nostres propis ulls el ridícul joc dels jocs. I encara no saciats, l'entrevista o pretext de les hores vagues del dia, com un entreteniment, posen en l'estudi nous plans que poden satisfer encara més els pocs adeptes obcecats i il·lusos esperançats per unes paraules que, impròpiament, lleials compleixen.

I posant les coses al seu lloc, em plau dir que fins l'abús és una cosa que ells

tenen per norma, afluixant pessetes arreu, sense donar cap profit satisfactori i ensenyant sense vergonya la fi que persegueixen. Diuen que els extrems es toquen, doncs ells la practiquen i es toquen. El temps ha estat prou benèvol en rebre'ls per voler-los, si per cas volguessin deixar aquesta farsa que és contradictòria totalment sempre als drets de la persona.

I és tal, que qui més qui menys d'alguns d'ells arriben a cremar-se. El temps, però, sabrà destriar la xusma que es barreja a l'aigua clara com la veritat. I aquesta hipocresia nova mil voltes, es destriarà com en la sang el microbi dolent és el que alimenta el mal.

JOAN DE L'ANOIA

Taradell

Copiem de Fulla parroquial de Sant Genís de Taradell: «Importantíssim. Reunió a favor de les escoles catòliques. Avui, diumenge, dia 13 del mes en curs, a les onze del matí, al local de les Germanes Dominiques, tindrà lloc una reunió organitzada per la naixent entitat local Mútua escolar-cultura, la finalitat de la qual és l'exclusiva defensa de l'ensenyament lliure. A dita reunió hi queden invitats, sense necessitat d'ulterior avís, tots els pares de família de la Parròquia, i, d'una manera especial, aquells que en la seva consciència sentin el deure de defensar l'ànima de llurs fills de la imposició de l'ensenyament oficial laic, origen de la descristianització dels pobles. Feu, estimadíssims, un esforç per tal d'assistir a l'esmentada reunió.»

Hem transcrit aquestes ratlles per a demostrar fins l'evidència l'excessivament confiada que està la República en consentir autoritats que, com les del nostre poble, públicament tolerin es labori contra les lleis votades per les Corts i que estan a punt d'entrar en vigència. Nosaltres, polítics sincers, hem d'exposar amb tota claretat, que el poble comença a perdre la fe en els governants en contemplar que als dos anys i mig de República, solament poden viure

els que dobleguen l'espinada fent acatament a la cavernicolada que, per aquestes encontrades, segueix essent mestressa i senyora de vides i hisendes, com en els millors temps del feudalisme.

Aprofitem les columnes d'aquest valent setmanari per a donar el crit d'alerta a les autoritats perquè vigili estretament els actes del nostre cavernícola Ajuntament i li faci complir la llei.

La hig-liffe del nostre poble, ajudada per algun fill predilecte de l'església, dona enguany, sense por a les penes de l'infern, una descomunal gambada, portant a les taules de l'escenari de l'envelat aixecat a expenses de l'aristocràtic «Mar i Cel», un espectacle temptador, en el que molt suggestives i vistoses nenes lluiran precioses i esplèndides «toilettes» estil Eva en menjar-se la poma.

E. R. T.

Sant Adrià de Besòs

PARLEM CLAR?

Sabem per un amic nostre que aquell regidor—el senyor López—que setmanes enrera va presentar la dimissió, i encara té presentada per bé que no s'ha pres cap acord en Consistori, es troba queixós pel molt que d'ell en parla la premsa, fent saber amb el to ploriconer de tota persona espantadissa que en el cas probable que el Governador el cridi a la seva presència explicarà moltes coses que hom no sap i que causarien gran rebombori en els cercles polítics locals.

Estem freturosos perquè aquesta crida sigui un fet i hom pugui assabentar-se de la veritat, que, si efectivament resulta ésser la veritat nua i crua, l'extendrem als nostres lectors malgrat rebim persones amigues nostres.

Abans que tot, la veritat i claror en les coses.

J. GRAU i LATORRE.

Centelles

A LA CAMPANA de la setmana passada, una colla del poble, fan una crítica del rector, i no puc menys que felicitar-los, però recomanant-los que en aquestes crítiques, posin de manifest molts dels arguments que hi ha contra aquests que es diuen ministres de Déu.

Jo no sé si a la majoria de centellencs els passa el mateix que a mí, que sento un odi tan gran contra aquest rector.

Recordo com si fos ara, el dia que féu a seva entrada en aquest poble, que l'anàrem a rebre a l'estació amb processó, i el po-

El «Comitè pro-Monument i Institucions Francesc Layret» ha adreçat una crida a tots els Ajuntaments de Catalunya perquè contribueixin amb llur donatiu a la subscripció iniciada per a perpetuar la memòria del gran català caigut per defensar els ideals de Llibertat i de Justícia. CAL QUE NI UN SOL POBLE DE CATALUNYA MANQUI A AQUESTA CRIDA

bret arribà amb una sotana tota roja i la primera benvinguda que se li acudí donar-nos fou dir-nos que d'aquest poble només el treuríem amb la creu.

A la primera ullada, ja va conèixer que aquest era un poble que en poc temps s'hi faria una fortuna. I efectivament han passat els anys i explotant el negoci d'aquesta rectoria i pidolant a totes les misses, avui el teniu un rector de categoria, llepant a tota la colònia cavernícola i menyspreant la part pobra de la població.

De la trona cada diumenge fa unes prèdiques que fan enternir en sentir-lo. Una població com Centelles el menys que es mereixeria és un rector que sapigués parlar i no tartamudejar com fa aquest. En tots els sermons explica el mateix, l'estat actual que travessa la seva caixa de cabals.

A nosaltres, que no ens ha de robar cap pesseta perquè ja fa molts anys que el coneixem, voldríem que tots els altres centellencs es donessin compte del joiell que tenim en aquest poble, i obrissin una mica els ulls, per si algun dia el podem foragitar d'aquí.

Sitges

Els republicans de la Blanca Subur estem alerta. L'altre dia rebérem la visita— no nosaltres, que l'hauríem escombrat de seguida; la població—de l'indesitjable Gil Robles.

I les parets de Sitges aparegueren plenes d'uns cartells en els quals li donàvem així la benvinguda:

«Poble de Sitges!

Gil Robles, el diputat a les Corts Espanyoles més destacadament reaccionari, que ha votat contra l'aprovació de l'Estatut de Catalunya, i que sempre ha combatut el que fos en benefici de Catalunya, és entre nosaltres. Els traïdors a la Pàtria i al Poble ens el presentaran com a hoste recomanable. Obrers, penseu en el vostre deure».

Heus ací un bell gest, ple de dignitat i patriotisme.

A. C.

Montornès del Vallès

Feia dies que no vèiem el sometent. Val a dir que en teníem poques ganes.

L'altre dia, però, tinguérem ocasió de veure'l. Ens la proporcionà un pagès al qual, segons diu ell, se li aparegué un fantasma.

No ens privem de res en aquest poble: ni de fantasmes.

I, cridat el sometent, veiérem amb indignació i sorpresa, que encara lluíen la cinta monàrquica a l'escopeta: aquella escopeta envilida per la dictadura.

No volem tornar-la a veure, i per això, des de les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA, tan sincerament republicanes, donem aquest avís. Si no fos atès, els sometentistes d'aquest poble podrien tenir un disgust.

FALUGA

Comparacions absurdes

Hitler, el dictador alemany, no fa molts dies que proclamava que la revolució nacional-socialista alemanya, igual que la revolució francesa, marcava una data transcendental a la història de la humanitat.

No sabem, ni tenim molt interès a saber-ho, fins on arriben les raons que obliguen al famós aventurer alemany a desbarrar fent semblants afirmacions, però creiem que com a ciutadans lliures un deure de civilitat ens obliga a sortir al pas davant de tan absurda monstruositat, per a invocar ben alt aquells conceptes de Justícia i de Llibertat que avui guien els destins dels pobles lliures i civilitzats.

¡La Revolució Francesa! ¿Hi ha una espurna dels sentiments de llibertat i de reivindicació humana que han anat transformant l'estructura dels pobles, en un sentit progressiu i democràtic, que no sigui fruit d'aquella gesta majestuosa del poble francès, que acabà amb el poder autocràtic i reivindicà els drets de l'home? ¿Hi ha avui cap home i col·lectivitat que no senti respecte i veneració per aquell gran moviment que obrí al món un nou horitzó de Llibertat i Justícia?

¡La revolució nacional-socialista alemanya!

Pallassada ridícula, sempre exhibició de baixos sentiments d'odi i extermini que reflecteix l'estat històric de cervells malalts, d'ànimes incultes i venjatives. El pas d'aquesta tràgica moixiganga nacionalista figurarà en la història de la humanitat com a un trist colapso d'un poble vençut per l'infortuni del pes de les pròpies ambicions imperialistes.

La revolució francesa tingué la virtut d'aixecar l'esperit de Justícia de tot el món vers els ideals de humanitat i d'elevat als homes a un nivell de respecte i dignitat, substraient-

Ell:—Es injust, tanmateix, que m'apliquin la llei de «vagos».

Una d'elles:—Es natural! Tu que ens feies treballar a cinc o sis de nosaltres!...

Interpretació equivocada

Hi ha qui diu que la República és contrarevolucionària.

Anem a l'aclaració equitativa i veurem que els qui aquest qualificatiu donen a la República interpreten la revolució com «les revolucions». A menys que revolució equivalgui a dir un ídol de caràcter jesuític que faci empassar uns articles exaltats als seus ídolatries, a fi de portar-los, després, a cometre actes delictius.

Jo entenc que el sentit de la paraula revolució no és res d'això, sinó que el seu origen és: renovació total de lleis i de costums. En aquest sentit, la nostra República ha aprovat la llei del Segur Obrer, la més democràtica del món; la llei especial dels conflictes derivats al camp; l'ensenyament; l'Estatut interior de Catalunya, etc., etc.

I bé, tot i trobar-nos als començaments de l'obra a realitzar, a cap més nació del món, excepció d'una, no s'han aprovat lleis tan avançades.

Això prova, doncs, que se li dona l'esmentat qualificatiu pel sol fet de

no lluitar amb cega violència, sense mirar si hi ha o no hi ha probabilitats de mantenir el que hàgim adquirit al preu d'esforços i sacrificis.

Si ens prenguéssim la molèstia, els obrers, de dedicar-nos, encara que d'una manera lleugera, a seguir els esdeveniments político-socials internacionals, hi ha possibilitat que veiéssim que la política més intel·ligent del món consisteix a fer una revolució lenta, a fi que la transformació constant de la humanitat es realitzi d'una manera paulatina, però segura, en lloc d'operar-se amb sotragades i trastorns.

No és que digui jo això per estar plenament satisfet amb el que la República ens ha donat, ni que pretengui que s'estanqui aquí la revolució. En aquest punt em prenc la llibertat de dir que, com obrer, observo la marxa general de les coses, i comprenc, dintre la meua orientació política, que sense la revolució s'estancaria el món i fins arribaríem a una fatal paralització universal.

los del joc vergonyant del privilegi de castes. Fou aquella revelació un acte de cara el món, una expressió de civilitat que no marcava fronteres sinó que s'exterioritzava a tots els pobles com un crit de llibertat per acabar amb el predomini ignominiós de les monarquies absolutistes.

La «revolució» histeriana no deixarà rastre que pugui servir d'estímul a les generacions futures. El seu pas en la Història Universal hi constarà com un fenomen anormal, com un fet sobrevingut que farà baixar el cap als qui avui directament i indirecta cooperen a l'obra destructiva d'aquests energúmens de la civilització. La revolució nacional socialista alemanya va contra els drets de l'home, contra la col·lectivitat, contra els sagrats principis de pau i germanor que avui remouen l'esperit dels pobles progressius. La prosa estrident i belliosa del dictador Hitler, és un crit de guerra, una exaltació a l'odi a la venjança i a l'extermini, per a despertar instints salvatges.

I això és possible en ple segle vint, quan tot sembla que gira a l'entorn d'elevat l'esperit dels mortals vers uns sentiments d'amor i de pau, després d'haver sofert la humanitat la lliçó de la més cruent i inhumana de les guerres!; quan la llum de la veritat guia el cervell dels homes pels ideals de fraternitat i els pobles lliures fomenten corrents d'harmonia i solidaritat universal.

Adolf Hitler, l'aventurer alemany, amo i senyor dels destins d'aquell poble, podrà desbarrar emprant el llenguatge barroer dels cínics i farsants com és ell mateix, fent comparacions

absurdes. El poble alemany, lligat de cap a peus i acorralat per un règim despòtic, no podrà alçar la veu de protesta davant la vilesa grotesca d'un poder autoritari, però el món civilitzat que s'ha inspirat amb el gran moviment redemptor de la revolució francesa no deixarà passar per alt l'escomesa brutal d'aquest monstre de la reacció.

La Història de la Humanitat guarda amb lletres dorades la gesta gloriosa del poble francès per a inculcar a totes les generacions els sentiments de Justícia i Democràcia. No hi ha moviment renovador en la vida dels pobles que no estigui inspirat amb els clams entusiàstics d'aquelles multituds amarades d'ideals de justícia que trencaren es cadenes d'un passat ignominiós i obrien un esdevenidor de llibertats i reivindicacions humanes.

La fanfàrria pintoresca d'un cervell destarotat que s'ha valgut de l'estat llastimós econòmic-social d'un poble, famèlic de solucions heroiques, representa un fet isolat, un cas de malura infecta, una crisi de civilitat, que no troba ressò i és unanimitat condemnat, per tots els pobles lliures. La «revolució» hitleriana significa un triomf passatger, de l'astúcia sobre la intel·ligència del salvatgisme sobre la cultura, i això que representa una taca vergonyant i que no mereix figurar en la història, només pot servir d'escarment als pobles dèbils i ignorants, i com un crit d'alerta per a guardar-se constantment de l'acció funesta dels bandolers de la salut pública.

C. (Sixto).

Ni tampoc que vulgui dir, ni tan sols assemblar-s'hi, que tinc por d'anar massa endavant. Avui, tot el que sigui anar endavant no m'esvera, i per tant no pretenc posar barreres al mig d'un torrent per a obtenir després per resultat que es desbordi.

Allò que a mi m'espanta, com a entusiasta d'una República ben esquerrana, és que volent fer passar més aigua pel riu de la que no és possible passar-hi, es desbordi. El que serà de lamentar serà veure que hauré quedat agafats a la ratera, per la mala interpretació i desorientació que ens permet dividir-nos obrers contra obrers. Si és que empreu aquestes falses armes pel sol fet d'haver-ho sentit dir als professionals—que sigui d'una manera directa o indirecta, proporcioneu als nostres pitjors enemics i dels nostres fills grans avantatges en lloc d'afavorir les reivindicacions justes de l'obrerisme—els drets dels homes que som explotats de la part burgesa i reaccionària (que indiscutiblement tenen un deure, tota vegada que es diuen representants d'obriers). Caurem també en el fatalisme de no fer un estudi del que nosaltres al·ludim verbalment i necessitem positivament, que és la revolució. Fem sobre aquest punt un petit anàlisi i veurem que té dos aspectes: ordre físic i ordre moral. En l'ordre físic es desenvolupa amb un sentit evolucionista perquè la natura es val per sí sola: el natural és que mai no impedeixi les seves justes manifestacions.

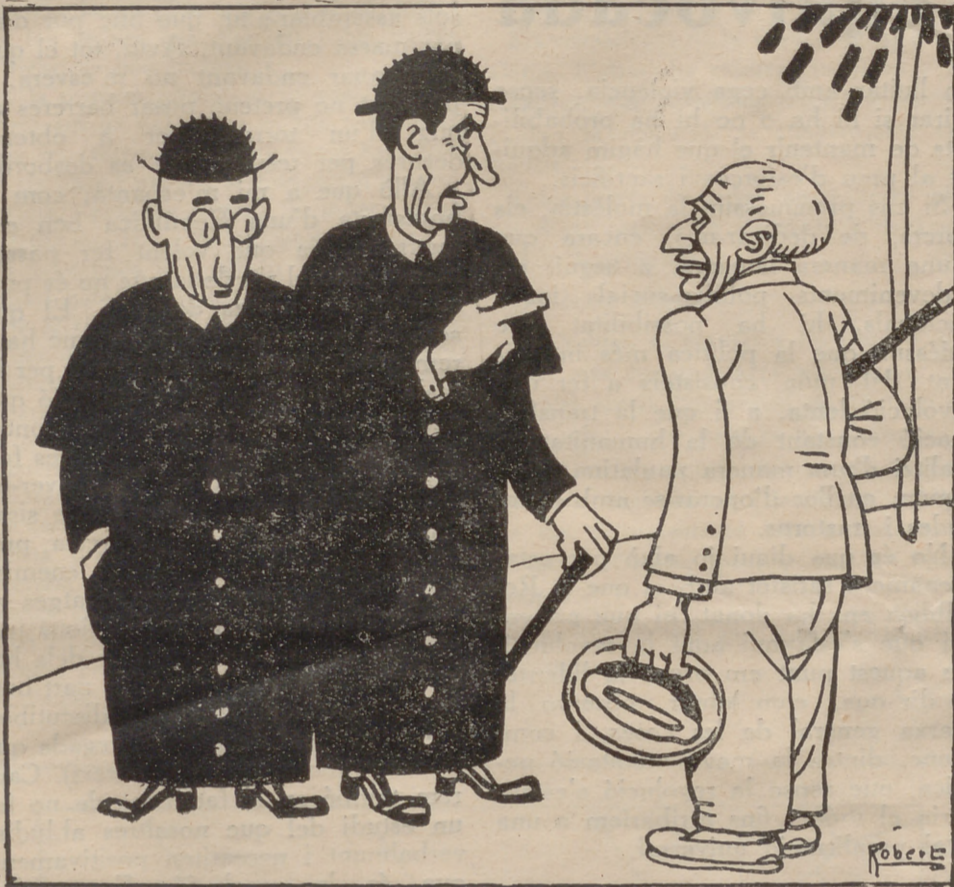
Però en l'ordre moral és completament distint, i per això hi ha home que creu en un estat de coses, àdhuc voler per sí sol una obra absoluta i no permet la retorma que les circumstàncies i el progrés exigeixen. Evidentment és, quan l'aigua desbordi el riu, allà on la reacció espera com el gat a la rata, perquè una vegada al seu poder, la destruirà definitivament.

Si ens percatéssim d'això i a la vegada recordéssim Pi i Margall quan deia que les revolucions són el resultat de les males lleis, probablement acabaríem per reconèixer el vertader sentit de les coses i ens estariem de cometre actes vandàlics que ens porten a la destrucció en lloc de a l'edificació. A l'ensem evitaríem a la República dictar normes o lleis per a evitar convulsions socials que no tenen altra finalitat que fer el ridícul. De no fer-ho així, són completament indispensables per ésser primer que tot la consolidació de l'actual règim.

Com he dit ja, entusiasta d'una República ben esquerrana, i entusiasta de la revolució, desitjo que es pugui fer gran i brillant, però també lògica i serena.

ANTONI MIRÓ SABATER

Els agraris—o sigui els reaccionaris—, han presentat dues centes cinquanta esmenes a la llei d'arrendaments rústics. Quines ganes de perdre el temps!

¿—Ja heu llegit, Peret, que gràcies a la reacció s'acabaran els atracaments a Barcelona?

—Sí, però aquesta reacció es la reacció ciutadana...

REPICS

Aquesta setmana «només» s'han registrat unes quantes bombes, uns quants atracaments i dos assassinats, l'un per obra dels pistolers i l'altre per la dels atracadors.

El Governador civil i el cap superior de policia, bons de salut per ara. Ells encantats de les delícies de la vida i... del càrrec.

* * *

Per cert que el senyor Ametlla tingué paraules de duresa per als pacífics ciutadans que no varen oposar-se a que fugissin de l'estació de Sant Andreu, cinc pistolers que esgrimien revòlvers. Fins ara, ningú no sap que el governador hagi renunciat a la seva paga, que hi hagi renunciat el cap de policia, a favor dels abnegats ciutadans que varen agafar els atracadors del cafè «Oro del Rhin», sense ajuda de cap agent de l'autoritat.

Se n'han de sentir unes, tanmateix...

* * *

Continuen sense veure's les vistes dels nombrosos atracadors convictes i confessos que estan agafats, entre

els quals hi ha els assassins reconeguts del botiguer del carrer de Salmeron.

Aquesta lentitud serà tan legalística com es vulgui, però és francament derrotista i contribueix a l'obra antirepublicana que amb tanta constància ve desenrotllant-se en tots els sectors. I no és pas precisament el Palau de Justícia un dels llocs que més interès hagi tingut per a desfer les versions que circulen a aquest propòsit...

* * *

Diuen que el senyor Marcel·lí Domingo, a la seva casa de Madrid, ja dona recepcions amb criats de guants blancs i calçò curt.

No endebades ja fa temps que Marcel·lí Domingo va a la deriva. Pobre home!

* * *

Víctima de l'accident d'automòbil de diumenge passat a Manresa, en el que anaven varis entusiastes de les «Joventuts d'Estat Català», ha mort el jove Domènec Puigdellívol, un gran amant de Catalunya a la que posava per damunt de tots els seus amors.

Rebin la seva desconhortada família i les Joventuts d'Esquerra, el sin-

cer condol dels que fem aquest setmanari.

* * *

El senyor Viñuales, ministre de Finances actual i que ja com a delegat de l'Estat en la qüestió del traspàs de serveis financers de l'Estatut, demostrà la poca simpatia que ens té, sembla que ha volgut passar-se de viu ara fa poc amb motiu de la valoració dels esmentats serveis a traspassar a Catalunya.

No ens estranya. El senyor Viñuales, és un acòlit de Flores de Lemus i Flores de Lemus, el «papa gris» del ministeri de Finances és un home que no pot veure ni en pintura els catalans. I encara li fa menys gràcia el règim republicà.

Flores de Lemus fou l'home de Calvo Sotelo. Però continua tenint vara alta i és amanyagat, respectat i tolerat pels ministres de la República.

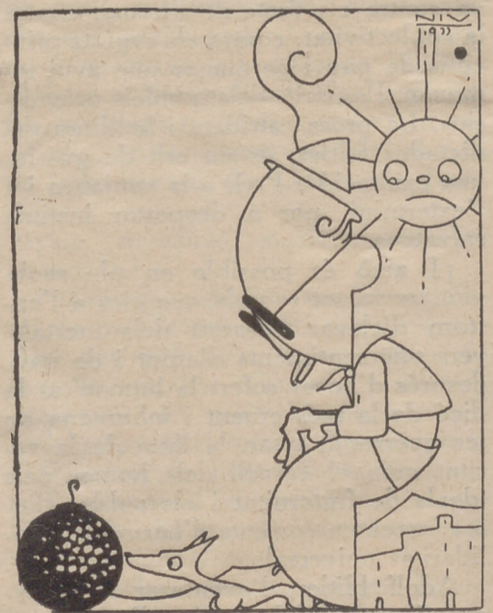
Hi han coses que fan rodar el cap i que són incomprensibles. I per nosaltres, catalans i republicans, més que incomprensibles, intolerables.

* * *

La policia a les ordres del senyor Pérez i Sales s'ha incautat—segons una nota oficiosa—de mil quilograms de literatura porca. ¡Home, enhora-

Cambó torna a remenar la cua. Ja ens estranyava que s'estés tant temps quiet. Ara sembla que intenta una intel·ligència amb Miquel Maura, el pitjor enemic de Catalunya.

Ja veieu quin catalanisme és el de Cambó, l'ex-ministre del rei lladre!

—Fuig, Tèlin, d'aquí: això és una sindria que algú es deu haver descuidat.

bona! I a veure si per fi es decideix a fer una revisió de les revistes pornogràfiques i eròtiques que es venen en públic a tots els quioscos i principalment a les barriades obreres.

Que la llibertat de la República, no vol pas dir precisament el podri-mener que alguns entenen. El primer deure de les autoritats d'un règim és fer notar la diferència que hi ha entre el que és decent i el que és repugnant i fastigós.

* * *

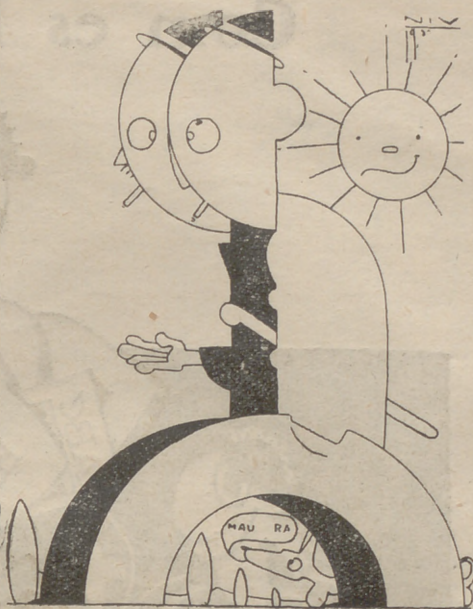
L'òrgan dels socialistes alemanys que ara es publica a Praga, explica l'horrible tortura i assassinat del socialista Stelling, ex-President de Mecklemburg, en mans dels hitlerians; és un veritable acte de salvat-

gisme que demostra el grau de baixesa dels «nazis».

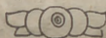
A cap altre país d'Europa no podria donar-se un cas semblant de barbàrie—deia un amic nostre, en comentar-ho, ple d'indignació.

—A cap altre? — feu un altre—. Deixa que triomfés un moviment reaccionari a Espanya i veuries si hi ha diferència entre els hitlerians i els reaccionaris espanyols.

El més graciós, és que tots els presents, homes reconeguts pels seus sentiments esquerrans, hi coincidiren del tot. I quan hom veu el grau d'impunitat en què viuen els detractors del règim, francament, se li posa la pell de gallina de veure la beatífica posició dels que estan a les altures.

—Què me'n dius de la fugida de Machado?
—Que... segurament a en Maura, li hauran passat les ganes de fer de diciador.

VISITIN ELS APARADORS

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria
Sistema Nord-Americà

CIUTADANS:

Si voleu vestir ben elegants i amb pocs diners aneu a can BASTIDA. Som els creadors i continuadors del Basar de modern estil adaptant totes les creacions de l'art del vestir i sempre amb preus incompatibles per qui usi normes de bona fe comercial. Cert es que la CASA BASTIDA amb competències i sense sempre va endavant i ara més que mai després d'un balanç amb gran superavit LIQUIDEM totes les existències a qualsevol preu per així fer el renovament i donar treball durant la calma als nostres obrers.

100.000 Trajos des de 25 pessetes
100.000 Pantalons des de 5 "

Gran Stock de Plomes, Gabardines, Trinxeres, Checos Impermeables i tota mena de prendes modernes de gran estil des de 10 pessetes.

100.000 Mitjons gran fantasia des de 0'75 ptes.
100.000 Corbates seda des de 0'95 "
100.000 Camises tots els estils des de 3'95 "
100.000 Calçotets des de 1'95 "
100.000 Païames des de 4'95 "

Tenim muntada una secció ràpida per la Sastreria i Camiseria que ens permet lliurar els encàrrecs a les quatre hores amb assortit de gèneres de tots els preus.

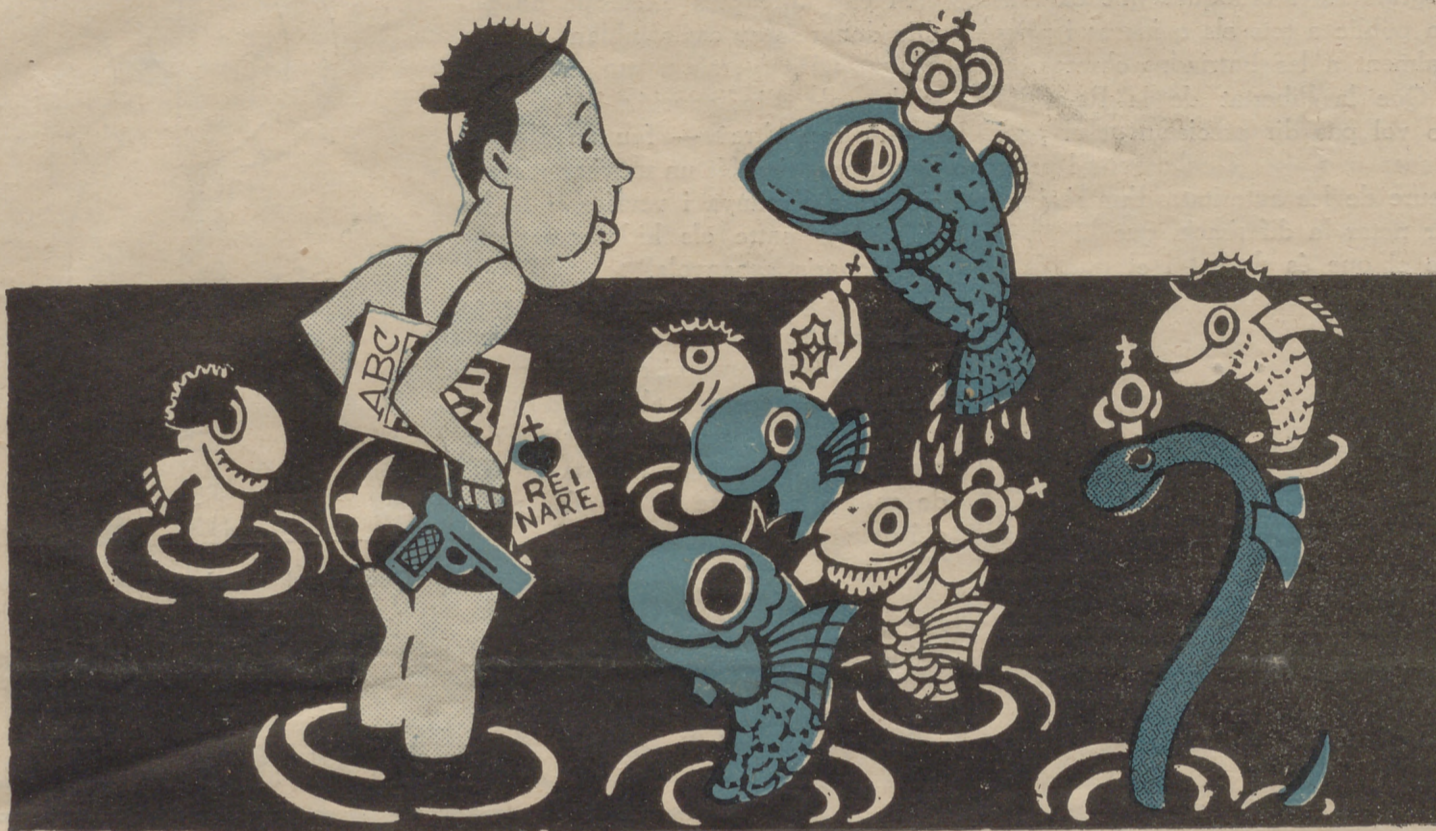
PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius)

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

Com es banyen els monàrquics

...El bany de Gil Robles i els seus correligionaris...

El bany de l'ex-rei i els seus...